

SZÉKELY-UDVARHELY

AZ UDVARHELYMEGYEI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS KOSSUTH-PÁRT LAPJA

Megjelen hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

egész évre 10 K, fél évre 5 K, negyed évre 2 K 50 fillér. Községek, papok, gazdasági egyleti tagok és községi előjárók egész évre 8 K, tanítók, községi és körjegyzők szintén egész évre 7 koronáért kapják.

Telefon

Egy példány 10 fillér.

Telefon

FŐSZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS:

BETEGH PÁL

FELELŐS SZERKESZTŐ:

DERÉKI ANTAL

FŐMUNKATÁRS:

FÜLEI SZÁNTÓ LAJOS

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Kossuth Lajos utca 31. szám, hova a kéziratok, hirdetések és előfizetések küldendők.

Apróhirdetések szavankint 4 fillér-, vastagabb betűvel 8 fillérért más hirdetések olcsó árszabás szerint. Nyílt-tör sora 1 K.

M. kir. postatakarékpénztári chequeszámia 10,489. szám.

Most vagy soha!

„A mai helyzet mutatja, hogy 48-as politikát is csak hatvanhetes alapon lehet csinálni.“

„Az elveket nem fentartani, hanem megvalósítani is kell!“ „Mi hatvanhetesek itt többségben vagyunk (közbeszólás: Utóljára!) hallottam én ezt a szót, hogy utóljára nagyon sokszor és csak azt láttam, hogy mindig az elejére jutottam. Ismét itt leszünk mi (közbeszólás: De nem többségben!) Többségben is leszünk és erre nézve minden fogadást felajánlok.“

Ezeket mondta Rakovszky István december 18-án a magyar delegációban. Világos dolog, hogy ezzel a függetlenségi pártot akarta szokott maliciájával kisebbiteni. Világos, hogy a 67-esek a helyzet kiéleítésére és elmérgesítésére törekednek; világos, hogy válságot akarnak, zavarsba halásztást és egy kis közbeeső választást még az új választási rendszer behozatala előtt; a néppárt ennek a tervnek már meg van nyerve és ha egy kis létszámemelést is kilátásba helyeznének, nagyon könnyen célt is érhetnének, mert Bécs támogatására ilyenkor mindig biztosan számíthatnak.

*

„Hagyják abba a magyarosítást és a hazafiaskodást és akkor azután békeesség lesz ezen a földön“ ezt merte mondani a képviselőházban Juriga Nándor, az izgatásai miatt két évre elítelt, dühében tajtékzó pánszláv képviselő és hozzá csatlakoztak a többi nemzetiségi képviselők magyarellenos támadásaikkal.

*

Tisza István pedig, a geszti remete, a mindig sötétben ólálkodó, prédára leső darabont fővezér, elunta magát a gubójában és bár — mint ő maga mondja — nem akar országos politikát csinálni, csak mint megyebizottsági tag szólalt fel Nagyváradon, a Tiszáék régi fészkében és kihívó vakmerőséggel ezeket mondja: „Ha ránk erőszakolják a küzdelmet, ha férfiak vagyunk, meg kell mutatnunk, hogy nem a kormány és főispáni kedvtől függően szolgáljuk a közügyet, ha ránk erőszakolják a küzdelmet, nem szabad visszariadnunk a konzekvenciáktól, meg kell nézni, ki van velünk és ki ellenünk.“

Persze erre az ő hűséges és vele titokban egy követ fuvó darabontjai és kipróbált mame-lukjai, harsogó éljenzésbe törtek ki.

*

És mindezekkel szemben áll Kossuth Ferenc levele; a függetlenségi pártvezér prófétai ihlettséggel megsejtette, hogy a tettek ideje elérkezett, hogy a tétlen megállapodás egyenlő a hanyatlással és a töle már megszokott hazafias eréllyel kiadta a jelszót: hogy szervezkedjünk! Kiknek és kikhez írta ezt a levelet? Nem a néphez, mely a választások lezajlása óta bizalma letéteményeseinek kezében eléggé biztosítottak érzi a függetlenség lobogóját, nem a néphez, mely az étellel és megélhetéssel folytatott nagy és nehéz, verítéke harcában nem nyervehetett időt az eseményeket figyelmével kíséni, de barátaihoz, a népek képviselőihez szólt, biztatva, bátorítva, sőt utasítva őket a párt szervezésére, megerősítésére és a párt eszméinek terjesztésére.

Mi felemeljük szövegünket több izben; a nekünk rendelkezésre álló eszközökkel, írásban úgy mint szóban, hazafias lelkesedéssel igyekeztünk székely népünknek Kossuth üzenetét továbbítani, annak értelmét és tendenciáját a nép lelkéhez közelebb vezetni.

És e szép, e magasztos munkában, mely nem erény, de kötelesség, magunkra maradtunk eddig és szavunk elhangzott minden viszhang nélkül. De tovább már nem várunk, nem várhatunk! Itt az idő, most vagy soha! Eddig a képviselő urak a fővárosban időztek, volt alkalmuk Kossuth levelének nemcsak szükségességét, de hatását is közvetlen közelből észlelni. Eddig elfoglalta őket képviselői kötelezettségük a „Ház“ ülésein; de most, hogy lejöttek a kerületekbe, most mikor január hó 10-ig a Ház szünetel, mikor a közbeneső ünnepek szinte önmaguktól kínálják rá az alkalmat, most jogosan elvárhatjuk, sőt követelhetjük is, hogy kerületüket bejárva, megvalósítsák és terjesszék Kossuth levelének tartalmát. Mert nem elég a néphez addig szónokolni, míg a választás esélyei ezt önérdékből kívánják, nem elég a nép bizalmához férközni, de elengedhetlen kötelesség a választás alatt vallott eszmékhez

hű is maradni és szolgálni azt az elvet és pártot, melynek támogatására a nép szeretete mandatumot adott. Ez elől most már sem bujkálni, sem kitérni nem lehet!

Most vagy soha!

Gondolják meg képviselő urak, hogy ez a látszólagosan szundikáló nép, az első riasztó zajra felebred és a mily könnyen osztja kegyét és bizalmát, ép oly hamar megvonja azoktól, a kikben egyszer megcsalatozott.

Kossuth levele tartalmának végrehajtására a kétheti szünet legkedvezőbb idő és alkalom; nem magánügyek, de a közjó, a függetlenségi párt eszméinek védelmére nyertek Önök megbízást a néptől, most itt az ideje, hogy teljes odaadással, lelkük nemes hevével megalkossák meggyeszerzte, a kerületekben az egymást támogató, egymást kiegészítő és minden szálaival a megye központjába Székelyudvarhelyre összefolyó függetlenségi köröket! Kolozsvár, Marosvásárhely, Sepsiszentgyörgy és a többi városok és megyék mind mozognak, csak mi vesztéglünk tétlenül és várjuk míg ránk szakadnak a váratlan események!

Ez így nem lehet, nem maradhat tovább! És ha ezek után is elmulasztanak a hivatottak Kossuth üzenetének és választóik előtt vállalt kötelezettségüknek eleget tenni, akkor ne mondanak majd bennünket hivatalnoknak, toladokóknak, hanem nélkül is megkeressük majd az utat, mely a hazafias nép szívéhez vezet.

Mi megkeressük és meg is találjuk, mert: itt az idő, most vagy soha!

Deréki Antal.

Gazdakörök rovata.

Tisztelt szerkesztő ur!

Azon szándékát, hogy b. lapjában mostantól kezdődőleg rovatot nyit a szövetkezetek és gazdakörök számára, nagyon helyesnek, indokoltnak, sőt szükségesnek tartom.

Udvarhelyvármegye ma be van hálózva gazdaköri szervezetekkel úgy, hogy hazánkban ezen a téren az első helyet foglalja el, sőt vezető szerepet visz. Ezen szervezetek nemcsak szociális tekintetben teljesítenek üdvös missziót, de a vármegye közgazdasági életében játszanak fontos szerepet, több ezer gazdát vontak érdekeltségük körébe, a községek majd 75 százalékát érintik, te-

hát szükséges, hogy a „Székely-Udvarhely“ ezen nagyfontosságú gazdasági kérdéssel folytonosan foglalkozzék.

A magam részéről föl fogom szolítani ezen szövetkezeteket és gazdaköröket, hogy ezen rovatot támogatásuk közleményeikkel, merítsenek okulást abból; haladjanak a jobbak által kitárt nyomokon, kísérik azt folytonosan figyelemmel annál is inkább, mivel ezentúl a gazdaköröket és szövetkezeteket érdeklő fölhívásoknak és értesítéseknek ezen rovatban fogok helyet kérni magam is.

Szekelyudvarhely, 1906. dec. 21.

Tisztelettel:

Dorner Béla.

Itt az ünnep. A szent karácsony ünnepe. A megváltó születésének öröm ünnepe. — A keresztény családok igazi benső, családi ünnepe. Az emberi önzés és törtetés megáll egy pillanatra. A ledérség és könynyelműség bevonja a nyilvánosság elől zászlóját. Megnyílnak a templomok ajtóit. Istenhez száll a kereszténység imája. Feltárl az emberiség keble. A kishitűség rabbinceseitől egy pár napra megszabadul a keresztény világ. A hit, mint vendég, szállást, pihenőt talál ott, hol jogos és örökös otthona kellene legyen — A szívekbe költözött hit életre kezdi hívni az elalélt reményt. A szeretet melege az egyesek kebléből, a családok köréből kisugárzik és áthatja azon társadalmi szervezeteket, melyek az emberiség boldogulását munkálják.

A családi kör után a gazdakör az, a minek életfeltétele a szeretet. A szeretet szavával szölok az udvarhelymegyei gazdakörök vezetőihez. Szavam gyenge, de hiszem, hogy nem talál süket fülekre. Hisz nem egyéni önzés, vagy feltűnés vezet. Nem egyéni gondolatom akarom érvényre juttatni, hanem sokaknak régi vágyát szeretném megvalósulva látni. Megyénk gazda társadalmi működéséhez egy helyes irány kialakulását tartom szükségesnek. A helyes irányzat megteremtésére a gazdaköri vezetők a hivatottak. Minden gazdaköri vezetőnek erkölcsi kötelessége azon gazdakörben, melyben vezető szerepre vállalkozott székely népünk érdekében, célirányos állandó munkásságot kifejteni. — Ezen munkásság sikerének feltétele, hogy tudja, ismerje minden gazdaköri vezető, hogy az állam milyen irányban akarja fejleszteni megyénk mezőgazdaságát, milyen eszközökkel akarja felsegíteni a szükségbe jutott székely népet. Az állami támogatás irányát, célját és feltételeit, mint a fenti sorok igazolják: Dorner Béla miniszteri kirendeltségi megbízott e lap jelen számával megnyílt „Gazdakörök“ című rovatban fogja nyilvánosságra hozni.

A gazdakörök sikeres működésének fontos felvétele az is, hogy minden gazdaköri vezető, sőt minden gazdaköri tag ismerje a megyében levő összes gazdakörök közérdekű működését. — Ismerje meg a maga igazságában, a maga valóságában

Tudja meg megbízható adatok alapján, hogy miképp válnak be székely gazdáinknál pld. a szimmenthali, berni- tehenek, vagy a jorksir ser tések, hogyan jövedelmeznek a tej- szövetkezetek, milyen haszna van a legelő javításoknak stb. Mely irányu működése hasznos és célirányos, mely irányu működése meddő és céltalan, a gazdaközönségnek.

E lap „Gazdakörök rovatát” azon szándékkal indította meg a szerkesztőség, hogy legyen alkalma minden gazdaköri vezetőnek szavát a nyilvánosság előtt felemleni, gondolatait kitárni. Nem lesz e rovat a székelykirendeltség uszály hordozója, de nem is lesz a célnélkül való támadások, lekiécsinylések tanyája. Olyan lesz e rovat, mint a milyen az udvarhelymegyei gazdaköri vezetők gondolatvilága. — Hiszem, remélem, hogy e rovat gondolatokban gazdag lesz és így helyes irány megteremtésében hivatása magaslátára fog jutni. Oda- jut különösen akkor, ha a szent karácsonyi ünnepek szeretetében felbuzdult emberbaráti szeretet melege nem fog a szívekben a karácsonyi ünnepekben elmúlni, hanem munkára fogja ösztönözni a gazdaköri vezetőket.

Itt a gazdakörök rovata, mely a munkás gazdaköri vezetőket várja és szeretettel fogadja.

Szentannai Samu.

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Szíveskedett megkeresni és felkérni, miszerint nyilatkozzam az iránt, hogy a gazdakörök egyöntetű munkálkodására s e munkásság fokozására nem volna e célszerű „Gazdakörök rovata” címen tért nyitni s abban egyes gondolatokat becses lapjában a nyilvánosság előtt feltárni, mintegy tanulni és oktatni. — Ezen felhívásra készséggel teszem feleletem. Vármegyénkben 78, sőt tán több gazdakör is van, e részben vezetők vagyunk a többi székely vármegyék között. E gazdakörökben bizonyos élet kell legyen, több-kevesebb munka kell hogy folyjon. — Ez élet, e munka — ha lassan is, de sok tekintetben átalakító hatású. E munkálkodást véka alá rejtteni nem lehet, nem is szabad. Ugy a követendő, mint az elszomorító példákért szükséges az eszmecsere. Hiszen a mult télen tartott gazdaköri gyűlés is így nyilatkozott, hogy az összejövetel s azokon némely dolgok felszínre hozása, megvilágítása, a közös cél gyorsabb és egyöntetűbb elérése céljából az egész gazdaközönségre s a társadalomra nézve is célszerű. Örömmel üdvözlöm tehát ez eszmét s székely erőmhöz képest készséggel járulok hozzá, hogy e gondolat megvalósítható legyen.

Városfalva.

Péter Sándor.

Zárszó:

„a városfalvi közbirtokosság erdeje” című cikkemhez.

(2. folytatás.)

De menjünk tovább!

Hogy lett Városfalván községi pótdó csak 1905. évben, dacára annak, hogy a községnek törzsvagyona, mely a községi háztartás szükségleteit fedezte volna, az előtt sem volt?

Az 1904. év végéig a községi háztartásra szükséges összes pénzt a közbirtokosság pénztára adta a községnek és pedig „ajándék címen”, a mit a községi költségvetések és számadások igazolnak.

S mivel külön elszámolás nem volt, vagyis a Kénosi-féle birtok jövedelme is a közbirtokosság pénztárába folyt be: a községi háztartás szükségleteit tulajdonképpen a Kénosi-féle birtok fedezte, mivel a közbirtokosságnak más jövedelme kevés volt.

Községi vagyon tehát nem volt.

A községi és körjegyzők és segédjegyzők fizetésének rendezéséről szóló 1904. évi XI. t.-c. azokat a községeket, a hol a községi pótdó utolsó 3 évi (1901—1903) átlaga 20 százalékon alul maradt, a jegyzői javadalmazásnak 1600 K s a segédjegyzői javadalmazásnak 1000 koronára való kiegészítését azon határig, a meddig az a pótdónak 20 százalékon felül való emelkedése nélkül lehetséges, a község, illetve adóarányában, az érdekelt községekre utalta.

A körjegyző fizetésének (segédjegyző nincsen) 1600 koronára törőnt felemelése Városfalva községre 146 korona 40 fillér újabb terhet rótt, dacára, hogy a községnek semmi vagyona nincsen s ha a birtokosság nem ajándékoz, a pótdó átlag legalább is a 60 százalékot megütötte volna s a község e terhetől mentesül.

Arra természetesen a törvényhozás sem gondolt, hogy olyan községek is lehetnek, a melyeknek sem vagyonuk, sem pótdójuk nincsen és az ilyen — vagyon nélküli — községek csakis időlegesen lehetnek mentesek a pótdótól s az ilyeneket tulajdonképpen jogtalanul terheli a fizetés emeléshez való hozzájárulás.

Midőn ezen ügy (a fizetés emeléshez való hozzájárulás) a képviselőtestületnek 1904. évi szeptember 7 én tartott gyűlésében tárgyalatott s a képviselőtestületi tagok méltatlankodtak az új teher miatt, fölvetetett azon eszme, hogy — mivel a községnek vagyona nincsen, s hogy jövőre a községi pótdó nem léte miatt újabb teher ne érje a községet, a községi háztartás szükségleteinek fedezésére a községi pótdó 1905. évre irányoztassék elő, vettessék ki s az egyesek terhére kirótt pótdót a birtokosság fizesse ki. Ez a képviselőtestületben természetesen csak eszmecsere tárgyat képezte.

Ezen eszmecsere alapján mondtotta ki a közbirtokosság néhány nap múlva, vagyis a mint Péter Sándor utalja 1904. évi szept. 21-én hogy „a községi terheket nem hordozza”.

(Folyt. köv.)

Kiss Jenő,
körjegyző.

Közbirtokossági ügyek.

Az állami erdőkezelés megszüntetése céljából a magyar országgyűlés képviselőházához ötvennyolc kérvényt folyó évi október 16-án a Székelyföld vármegyéből immár felterjesztettünk. A kérvények a „Székely-Udvarhely” szerkesztőségéhez még folyton érkeznek. Legutóbb a következő közbirtokosságok kérvénye érkezett be: 59. Atyha, 60. Gyergyóujfalva, 61. Lövéte, 62. Miklósvár, 63. Nagyajta, 64. Nyikómalomfalva, 65. Parajd, 66. Vágás, 67. Zetelaka, 68. Ülke. A felsorolt közbirtokosságoknak most már haladéktalanul megküldjük a kerületük képviselőjéhez intézendő levél szövegét s arra kérjük ugy a maguk, mint a kitűzött közös érdek elérése szempontjából, hogy más községbeli birtokos társaikat is a mielőbbi csatlakozásra felkérjék és a velünk való kapcsolatot minél erősebbé tegyék. Csak együttes, kitartó munkálkodással érhetjük el célunkat, de ezzel aztán feltétlenül elérjük. Ne hallgassanak a megtévesztő hitegetésekre. Önállóságunkat, függetlenségünket csakis önmagunk vívhatjuk ki és önrendelkezési jogunkat így szerezhetjük vissza. A küszöbön levő újévben egy nagyobb számból álló küldöttséggel járunk az illetékes kormányfő felé és szóval is lelkükre kötjük a Székelyföld közbirtokosságainak legégetőbb kérdését, melyért immár oly hosszú időn át küzdünk s a

melyet megoldani, a székelység elodáztatlan érdeke. Eddigi nagybecsű bizalmukat megköszönve, kérjük azt saját érdekükben jövőre is. Mi nem lankadunk. Megkezdett munkánkat — még ha kevesen leszünk, akkor is befejezzük. Aki igazán akarja a jelenlegi türehtelen állapotot megszüntetni, az jöjjön velünk és tartson ki mellettünk!

Lengyelfalvi Bárány Orbán Ottó
közbirt. elnök.

Előfizetési felhívás.

A küszöbön álló új esztendőben lapunk a XIII. évfolyamába lép; nagy idő ez egy hirlap életében és jele annak, hogy a közügyeket önzetlenül, pártatlanul szolgálva, betöltötte hivatását, midőn a korral és új törekvéseivel egyenlő lépést tartva, ki tudta magának vívni a közönség állandó érdeklődését, bizalmát és támogatását.

Hogy azt a jövőben még inkább megszilárdíthassuk, megizmosodva és megerősödve lépünk át az új évfolyamba; eddig vallott függetlenségi és 48-as programunkhoz ezentul is rendületlenül hűvek maradtunk; állandó érdeklődéssel kísérjük a tanügyet és főleg az ipar és kereskedelem fejlesztésére vonatkozó minden mozgalmat a legmelegebben támogatunk. A gazdakörök és szövetkezetek érdekében, állandó közgazdasági rovatot nyitunk, mely ugy a gazdasági egyesület, gazdakörök és szövetkezetek, mint a közbirtokosságok minden ügyét a leghathatósabban támogatja, mire nézve elég biztosíték az, hogy ez új rovat vezetésére: Szentannai Sámuel kitűnő gazdasági szaknart voltunk szerencsések megnyerhetni.

Lapunk ezután is hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap jelenik meg.

Előfizetési áraink a lap homlokzatán olvashatók.

Az új előfizetés 1907. január 1-én veszi kezdetét.

Uj előfizetőinknek kedvezményül, az 1906. évi decemberi számokat díjtalanul küldjük meg, ha előfizetésüket most beküldik. A Budapesti Bazar című legkedveltebb divatlapot pedig 2 K helyett 1 K 50 fillérért kapják.

Bizalommal kérjük tehát nemcsak városunk, de megyénk t. közönségét is, kegyeskedjenek bennünket abban a hathatós, hazafias támogatásban részesíteni, mely egy lap fennállásának egyetlen biztosítója és melyre minden erőnkől méltóvá akarjuk magunkat tenni.

Hazafias tisztelettel

A szerkesztőség és kiadóhivatal.

KÜLÖNFÉLÉK.

— Lapunk legközelebbi száma a közbeeső ünnepek miatt, vasárnap december 30-án jelenik meg.

— Hihetetlen hírek.

MONDJÁK: hogy karácsonyra egy székely hazafi se vásárolt külföldi portékát;

mondják: hogy éjnek idején egy veszedelmes nagy kutyát se találtak szabadon járni az utcán;

mondják: hogy a mellékutcák járdájáról is eltakarították már a havat;

mondják: hogy az összes romlott utcai lámpákat kijavították;

mondják: hogy Kossuth levelének hatása alatt, meggyeszerzte meg-

alakították a függetlenségi pártköröket;

mondják: hogy városunkban a volt darabont korszaknak egy hive sem maradt;

mondják: hogy városunkban nem lehet eszmatalpat kapni, mert a tisztviselői állásokért pályázók mind elköptatták;

mondják: hogy végre rájöttek: ki a hibás? Az, a ki nem hallotta meg a dobolást.

E hírek valódiságáért nem vállal felelősséget — a szerkesztőség.

— A király elutazása. Ö felsége e hó 20-án délben Bécsbe utazott, a hol az ünnepeket családi körben tölti el; új év után azonban ismét visszajön és elfoglalja a budai várban lakosztályait.

— Kossuth Ferenc keresk. miniszter állapotában a javulás annyira haladt, hogy már felkelt betegágyából és íróasztala mellett fogadta nagyszámú látogatóit.

— A király üdvözlése. A képviselőház fölhatalmazta Náray alelnököt, hogy ő felségét, az országgyűlés nevében újév napján üdvözlölje.

— Királyi kihallgatás. Ugron Ákos, vármegyénk közszeretiben álló főispánját ő Felsőge a király, csütörtökön, e hó 20-án, kihallgatáson fogadta. Főispánunk ez alkalommal kinevezését köszönte meg.

— Kinevezések. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Burgerné Krizsó Erzsébet és Takács Ida helybeli állami polgári leányiskolai segédtanítókat a X-ik fizetési osztályba, rendes tanítóknak nevezte ki.

— Áthelyezés. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Miklóss Jenő, székelyszentmihályi okleveles tanítót a medeséri állami népiskolához rendes tanítónak helyezte át.

— Tanítók karácsonyi ajándéka.

A közoktatási miniszter kellően megokolt átiratban kérte a kereskedelmi minisztert, hogy a nem állami tanárok és tanítók részére is engedélyezzen feláru vasutjegyek váltására szolgáló igazolványokat. A kereskedelmi miniszter a Máv. kikért szakvéleménye után megengedhetőnek nyilvánította a kérést és így a tanítóknak megvan a régen várt, kedves karácsonyi ajándékuk.

— Szent Antal estély folyó hó 27-én, karácsony harmadik unnepeén lesz a főgimnázium tornacsarnokában. Elnök: Dr Vas Lajosné. Rendezők: Soó Gáspárné, János Ferencné, özv. Gonda Jenőné, Lukácsffy Teréz, Daróczi Juliska, Daróczi Ilona. Műsor: 1. Ének Szent Antalhoz; előadja: Szabó Antal r. kath. kántor. 2. Szabad előadást tart Soó Gáspár főgimnáziumi igazgató 3. Énekel Baranyai Margit és Krusniczky Elek, kíséri: Gonda Tibor. 4. A kewlaari bucsu, melodráma, előadja: Nosz Ilonka, zongorán kíséri: Németh Gyula plebános. 5. Szabad előadást tart Meisel József segesvári plebános. 6. Hegedű kettős, előadják: Dézsy Lajos, káplán és Barcsay Béla, zongorán kíséri Németh Gyula plebános. 6. Ének: Óh áldott szűz anyánk, előadja: Szabó Antal r. k. kántor.

— Unitárius istentisztelet. Karácsony első és másodnapján d. é. 10 órakor kezdődőleg, a vármegye-ház nagytermében, unitárius istentisztelet lesz. Első napon az urvasora is ki fog szolgálatni.

— Az alkotmányvédelem. Kolozs megye törvényhatósági bizottságának

Karácsonyi melléklet

a „Székely-Udvarhely”
.. 101. számához ..

Karácsonyi csillag.

Kétezer év előtt keleten fényes csillag tündökölt az ég boltozatán; ragyogásával elhomályosította a napot, holdat és milliárd testvéreinek csillogását; oly fényt, oly meleget, oly világosságot terjesztett, hogy a messze idegenből, más-más világtájokról utra kelt három király, — e csillagtól vezérelve, egy helyen találkozott: Bethlehemben, — a hol a világnak, az emberiségnek és a szeretetnek *Megváltója* született...

Szeretet áradt szét a földön, a léghen, az emberi szívekben, a nagy mindenségben! Szeretet virrasztott a jászol felett, mely az Istenembernek bölcsőjéül szolgált; szeretet szállta meg a lelkeket, mert Isten maga: *a szeretet!* A ki szeret, az hisz; a ki hisz, az remél és a hármasszent-ségben: *hit, remény és szeretetben* üdvözülni!

A szeretet ünnepének szent napja van; az egész emberiség nagy ünnepe ez, mely a szeretet Istenének születését hirdeti. A legridegebb szív is megnyílik e napon, beleköltözik az irgalom, a jótékonyosság melege és a kinek senkije sincsen, a ki egyedül, elhagyatva járja az élet kálváriáját, az felkeresi mások, idegenek tüzhelyének enyhe melegét, hogy megjegesedett szíve felolvadhasson az isteni szeretet mindenható lángjában.

A dúsgazdagok pazar kincsekkel halmozzák el szeretteiket; fényes termekben, ékszerekkel, selymekkel, különleges értékes csecse-beccsékkel megrakott asztalokon csillog a szemkápráztató fényben uszó karácsonyfa, míg a szegények kunyhójában egy-két apró gyermekjáték, egy pár hitvány viaszgyertya ékesíti csupán a szerény kis fenyőágot! Hol nagyobb a boldogság, az öröm, a szeretet? Ki tudná ezt megmondani? És száll, száll a szeretet palotáról-palotára, kunyhóról-kunyhóra, városról-falura, mintha a *Megváltó* az egész emberiség szívét megtöltötte volna egymás iránti elnéző, gyöngéd szeretettel — az *Ő* születése napján!

De vajjon nekünk, e sokat zaklatott, e sokat megkínzott, megsanyargatott nemzetnek megszületik-e hát végre álmaink valója, reményeink vágya, a rég ohajtott, rég megérdemelt, epedve várt legdrágább kincsünk: *a teljes szabadság, a teljes függetlenség?*

Megleszünk-e váltva az igától, a bilincstől, melyben kettős járomba fogva eddig vért izzadva görnyedtünk?

Eljut-e hozzánk is a szeretet angyala, mely összeforrasztja a szíveket egy nagy, egy döntő küzdelemre?

Az a fényes csillag most is ott ragyog az égen. Elhunyt nagyjaink lelkei olvadtak össze benne; Kossuth apánk lelke abban ölelkezik nagy Rákóczi szellemével és ragyogásával, fényével arra inti a csüggedő nemzetet: hogy szeresse *Istenét, hazáját és szabadságát!*

—i.

A MI HÁZUNK.

Nálunk az Istenfélelem,
Az első mindenké felett.
Kereszten csüng tekintetünk
S ki értünk annyit szenvedett:
Megáldja könnyeinket is,
Bajunkban édes enyhet ad.
Öröm s a bú közt egyaránt
Köszöntünk nappalt, éjszakát.
A bizalom, hogy nem hagy el.
Ki jóra, rosszra hoz napot:
Békés munkához nyújt sikert,
S nem retteg bármi holnapot.
Szeretve hön e szép hazát,
E földnek minden kis rögét,
Hü honfiak vagyunk, — legyen
A sorsa szép, avagy sötét...
Jólétben irgalom vezet:
Nálunk szegénynek jut kenyér,
Nyugalmas vánkos is kerül,
Ha vándor kis körünkbe tér.
Gyerme mosolyból kelt remény
Tövis között rózsát fakaszt,
Új élet üdve száll felénk,
Hajlott korunk is ér tavaszt.
Napunk, ha alkonyatra száll,
Gyümölcstelen fák nem vagyunk,
Emlék a név, kincs megmarad,
Mit gyermekinknek adhatunk...
Legszebb gyönyört nemes szívünk
Nyugalma öntudatja ad,
S ha rólunk azt beszélgetik:
Szegény, de boldog kis család!

Fülel Sz. Lajos.

KARÁCSONY.

Hull a hó, hull a hó csendesen,
Fölszakad még egy-egy tajték
Hullámverte szíveken...
Mégis: kinek lelke jó?
Megbocsátni is tudó?
Megválnak
Szent karácsony napjái.

Hull a hó erdőre, határra,
Gyöngye vad fut s reng üvöltve
A farkashad nyomába.
Porzik a hó alóla,
Rogy a pára a hóra
Hangtalan...
Küzdelmeknek napja van.

Hull a hó, hull a hó csendesen,
Kint is, bent is fény, derengés
A nyugalmas szíveken.
A nagy tekint az égre,
Kicsiny a nagy szemébe.
Boldogan
Szent karácsony napja van.

Tarcsafalvi Albert.

Maradjunk a vidéken.

Sok szó esett már arról, hogy milyen egészségtelen a kulturális és gazdasági fejlődés hazánkban. Budapest — minden, minden — Budapest.

Valljuk meg őszintén, hogy ennek legelső sorban a vidék az oka. A vidék, amely nem becsüli magát semmire, hanem tör felfelé Budapestre. Budapest, ez a kívül cifra, belül beteg város pedig, vagy rövid idő alatt pesti embert farag a vidékiből, vagy pedig, ha ez nem sikerül, csinál belőle egy olyan kétlény-formát, a ki se nem vidéki, se nem budapesti, se nem tudós, se nem naiv, se nem ügyes, se nem ügyetlen, se nem tiszta, se nem romlott

és a kire csak egy sors vár: a biztos romlás és züllés.

A mi pedig a legnagyobb baj, hogy ezek az idegen talajba plántált vidékiek konok állhatatossággal ragaszkodnak Budapesthez. Nincs annyi kincse a világnak, a mennyiért otthagynák ezt a nekik idegen és veszélyes levegőt, amely elrabolja tőlük ifjúságuk erejét, reményeit és gyümölcseit és visszatérnének oda, a mi nekik mindenük, az édesanyjukhoz: a vidéki városkához vagy faluhoz.

Hiába csalogatja őket vissza az édes otthon, hiába taszítja ki magából a nagy főváros, nem értik meg sem a hívó szózatot, sem a durva kiutasítást és maradnak ott, a poklukban — proletárnak.

És ennek két oka van. Az egyik a szülők maguk, a másik: a Budapestben töltött henye iskolásévek.

Beszéljünk előbb a szülőkről. Milyen a vidéki, különösen pedig a falusi és kisvárosi apa és anya?

Alig hogy a gyermek elvégezte a négy elemi osztályt, mindjárt arra gondolnak, hogy mi lesz most a fiukból? Paraszt (ez alatt minden nem egyetemi pályát érti) semmi esetre sem. Tudóst, intelligens embert nevelünk belőle.

Feladjuk Pestre, ott járjon valami gimnáziumba, hisz ott ugyis annyi van, mint a szemét. Vidéki gimnáziumba, Kolozsvárra, Szegedre, Kassára a világért sem adná; a ki manapság ember akar lenni, az menjen fel Pestre és ne maradjon meg vidéki „bugris” parasztnak.

És itt kezdődik el a nagy megrontó korszak, a pesti iskolás évek. Nem az erkölcstelen, kicsapongó életmódról akarunk írni, mert vidéken épp úgy korhelykedik a serdülő fiatal ember, mint a fővárosban. A különbség legfeljebb a formában nyilvánul, a lényeg egy marad.

Más itt a baj; az, hogy elfelejti, megtagadja otthonát, szülőföldjét és vissza sem akar többet térni, pesti akar lenni, a fővárosiakat majmolja, utánozza, de nem a műveltségükben és előnyös tulajdonságaikban, mint inkább léhaságaikban és árnyoldalaikban.

Te jó vidék, a ki törzsöke vagy Magyarországnak, te a ki az erő, az ifjúság, a fel nem használt nyers tehetség vagy, ne engedd, hogy fiaid felmenjenek Pestre elbukni!

Tartsd vissza az ifjúságot! Tartsd vissza a nemzet jövőjét!

És ha kis faluban, mezővárosban lakol, akkor se Budapestre küldd, hanem inkább Kolozsvárra, Aradra, Debreczenbe, vagy más nagy, intelligens vidéki városba.

Készítsd elő az okos, egészséges decentralizációt, készítsd elő azt az ideális állapotot, hogy Magyarországon ne csak egy európai város legyen, hanem tíz-husz és ezek közt Budapest ne legyen más, mint az első, a vezető.

Készítsd elő a decentralizációt!

KARÁCSONYKOR.

Irta: DEMETER DÉNES.

Kétezer év előtt
Keletnek szép egén,
Kigyult igézően
Ragyogó csillagfény.

A fényt dal köszönté,
Pásztoroknak dala:
«Született népeknek
Megváltó angyala!»

Szét járt a jó angyal
Aztán a nép között,
Tanított, vigasztalt,
Sebeket kötözött,
Hol szava elhangzott,
Lőn új föld és új ég;
Kétkedő szívekben
Új hit, új reménység.

Vajjon a jó angyal
Jár-e közöttünk ma?
Hangzik-e fülünkbe
Az ő szelid szava?
Ujjá születettük-e
Vagy régiek vagyunk?
Hogy őt követjük mi?
Igaz vagy hazudunk?!

Nem!... vihareként hangzik
A nagy tiltakozás;
S foly omló patakként
A sok hazudozás. —
Krisztus itt, Krisztus ott —
A Krisztus mindenhol;
Krisztus neve hangzik
Milliók ajkáról.

Pedig-pedig Krisztus
Mindenütt nincs jelen,
Csupán csak szóban él
S nagy ritkán tettekben.
... Mert te nagy mesterünk,
A hol csak jelen vagy
Ott új élet támad,
Ott boldogság fakad.

Oh jöjj hát el hozzánk,
Szülj ujjá bennünket,
Tedd örömteljessé
Sivár jelenünket,
Hogy itt árva, özvegy,
Ott nyomorgó ezrek,
Bennünk hivedben
Téged ismerjenek!

Oh jöjj, szállj le közénk,
Maradj mindég velünk.
Ragyogj szeretetben
Fényesen előttünk.
Győzd meg világunkat,
Hogy nem élsz te jelben:
Dicsőn uralkodol
Életben és tettben!!

A „HORTOBÁGY“-RÓL.

I.

Tegnapelőtt megkérdezett
A gazd' uram engem:
Rézfokosom, meg a szűröm?
Vajjon hová tettem?

Új gyöngy került a Juliska
Hőfőher nyakára...
Arra ment fel rézfokosom
S cifra szűröm ára...

II.

Busan zokog kis furulyám,
Véle sir a lelkem...
Annyi boldog óra után
Boldogtalan lettem...

Ráborulok a subámra.
Gondolatom száll, száll...
Most esküszik a faluban
A legszebb virágszál...

B. Bagossy Kálmán.

Ripacs ur keservei.

Tréfás magánjelenet.

Irta: Deréki Antal.

(Minden jog fentartva.)

(Szoba; a jobboldali előtérben asztal; rajta üvegharang, asztali csengő, könyv, egy kis pohárban gyertya, egy skatulya gyufa; az asztalhoz támasztva egy dörgő pléh, az asztal mellett nagy támlás bőr-szék; hátul egy nagy ruhás kosár, benne egy pólyás baba, melynek arca karrikatura módra van kifestve.)

Ripacs (hosszu haja, beretvált arcu komikus színész-alak, szárnyas ujjú köpenyben, kopott cylinder-kalappal, mindegyik kezén más-más színű keztyű, széles, kihajtott gallérral és bizarr öltözetben, berohan a szinpadra, — vagy ennek híján az emelvényre):

Ripacs vagyok kérem! (bemutatkozva megemeli és leteszi a cylinderét, aztán tenyerét a mellénye mögé dugva, pózba vágja magát.) »Mit bámulnak rám olyan idegenszerűen? nem hallották még a nevemet? Szinte hihe- és lehetetlen! Ripacs vagyok, a nagy Ripacs, kinek nevét Kárpátoktól az Adriáig, az Adriától a Kárpátokig, — Píripocstól Mislókáig, minden élő és megholt honhazafi ismeri! Ripacs vagyok, — a színigazgató! — Ripacs Aladár, a hős- és lyrai szerelmes, bonviván, operette-bouffo és burleszk komikus, siheder, apa- és jellem-színész, sőt tenorista és baritonista is egyszemélyben! Ripacs, a kiért a nők bomlanak és a kítő a férfiak rettegnek, mert kerék e hazának én voltam, vagyok, leszek és maradok a legveszedelmesebb nőhódító Don Jánosa! Hívtak már a »Nemzeti«-be, »Vig«-be, »Nép«-be, »Király«-ba, »Magyar«-ba, sőt még a »Tarká«-ba és »Mű«-szinkörbe is, — de lenéztem őket, mint Corioljános, — mert sokkal büszkébb vagyok, semhogy szerénytelen művészi nagyságomtól a műértő vidéket megfosszam; nem, — oh nem, ily gyászba nem boríthatom a szégyén vidék műárva nagyerdemű közönségét. Boldogítottam már eget-ostromló, földet rengető művészetemmel Nagymagyarország bérces rónáit és Erdélynek sziklakkal övezett délibábos fenyveseit, — utaztam szélben, viharban, esőben, szárazon és vizen, gyalog és szekéren, de olyan malőr még nem volt és nem lesz soha e silány földtekén, mint a milyén most ért engem Micse-Lupényban! Oh sors! Oh fatum, hogy ezt meg kellett érnem! (öklével a homlokára üt). »Itt állok, mipt Karthago Marius romjain és elmondhatom Hamlettel: »Minden bánatnak van oltogató könyve, csak az enyémnek nincsen!« Elhagyott a bandám! Hütlének lettek hozzám a műzsafiak, az anarkisták, a cucilisták, a nihilisták! És miért? Oh miért? Mert nem tudtam nekik gázsét fizetni! Pfui, — önző világ! Művészet és gázsé, — hogy illik ez össze? Ellenem esküdtek, kompótot szőttek, — ököltre szorított kézzel rám rohantak és Sobri módra, kórusban azt ordították felém: »Gázsét, gázsét, gázsét — vagy az életemet!« — Én összefont karokkal (összefonja a karjait) merőn néztem rájuk, szilárdul állva, mint egy statutum és ciankális mosollyal így szóltam hozzájuk: »Testvéreim, barátaim, gyermekeim! hü műzsafiak! Ha nekem pénzem volna gázsékat fizetni, akkor nem lennék direktor, akkor nem lenne szükségem színészekre, hanem beállnék bankárnak

vagy magánzónak az Andrássy-uton». — És mit tettek ők, — a dicső hadverők? Egyenként megszöktek az éjtótkozatos sötét leple alatt és itt hagytak engem árván, egyedül, a kifizetetlen kontókkal és házbérekkel együtt! És épen most, mikor már kihordattam az önkezemmel írott, kocsonyán lehuzott színlapokat, melyeken a nagyerdemű közönséget repertoárunk legvonzóbb, diszes kiállítású kasszadarabjára: »A v a s o r r u b á b a« vagy »E g y r é m e s é j t i t o k z a t o s b o r z a l m a i«-ra óriási reklamirozással meginvitáltam. A borívó színültig megtelt látogatókkal; ott volt a jegyző mind a hét lányával, a postamesterné ő nagysága a póstakisasszonygyal; Szróle, a regálebérlő a becses nejével és a Rezsín leányával; ott volt a plébános ur a törvényes gazdasszonyával; ott volt Zord csendőrőrsparancsnok ur másodmagával; ott volt az egész pénzügyőri szakasz; ott volt a kisbíró, hajdu, bakter, szóval az egész intelligencia és én ott álltam egyedül — színészek nélkül; a hős, a komikus, az apa, az anya, a nájva, a rendező, mind-mind megszökött; még boszorkányom se volt, mert ijedtében drágán, Ripacsné született Hajnalpír Amalazunda ő nagysága megkapta a parádés görceit, minek következtében, — időnek előtte — egy gyönyörű ikerpár boldog apává tett engem, — De »én — én vagyok!« mondja Jászai Mari a »Nebánts virágba«; én is én vagyok, mondom én, — gondoltam egy merészet és nagyot és eljásztam az összegyűlt nagyerdemű közönségnek az egész darabot, még a boszorkányt is, — egyedül!

Nem hiszik kérem? Majd mindjárt meggyőzőm és bámulatra ragadom a hitetlen kételkedőket. Tehát figyelem! Az előadás kezdődik! Hol is van csak a sugó könyv? (az asztalról könyvet vesz elő) »Adarab a 14-ik században, a lovag korban játszik; első felvonás: lovagterem (az emelvényre, vagy szinpadra mutat, a közönséghez fordulva): Ime: a lovagterem; semmise kell hozzá, csak a közönség élénk fantasztikuma. Jobboldalt: nagy karosszék — az is itt van — (mutatja), melyben az öreg gróf gondjaiba merülve ül (leül a karos székbe) és gyöngéd atyai tekintettel a bölcsőben pihenő csecsemőjére tekint! (odébb húzza a ruhás kosarat és a benne lévő pólyás gyerekre mutat) »Itt a bölcső — és benne a gyerek! (szünet után) A közeli toronyórán rémesen kong az éjfél a nesztelen, csendes éjben! (felveszi az üveg harangot és egy parafa kalapáccsal tizenkettőt üt rajta, olvassa) 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12: (leteszi az üveg harangot). Vad hirtelenséggel távoli mennydörgés rázkódtatja meg az ódon lovagterem falait (felkapja a dörgő pléhet és néhány-szor megrázza, azután leteszi; szünet után ijedten) Hah! mit látok? Egy kísérteties, szintelen, fehér alak bontakozik ki a semmiség ködéből, — gyermekem bölcsőjéhez közeledik, fel-emeli a gondtalan csecsemőt, majd ismét leteszi... Félelem és reménység tükröződik vissza arcomon! A félelem — így (rémes arckifejezést mutat). A reménység pedig — így. (mosolygó arcfintorgatást mutat). Oh gyermekem, lehetséges-e, hogy már ily zsenge korodban, démonok leske-

lődnek a bölcsőd körül? (felveszi a kosárból a pólyás babát) Nem-nem! (a babát a közönség felé mutatja) Szelid tekinteted, pufók arcocskád ártatlan pirja azt jelenti, hogy anyyalkák öröködnek ártatlan álmaid felett! (megcsókolja a gyermeket és mereven beleejti a kosárba, azután leül a karos székbe) A gróf ismét gondterhelten a karos székbe ül! (gyufát vesz elő, meggyújtja a gyertyát) Hajnalodik! A kísértet gyáva rémei tova futnak; így telik el hosszú két nap, bizonytalan kínos gyötrelmek között! (az asztali csengővel csenget és kiált) Változás! Erdő! Hja igaz, nincs is erdő-diszletem; zálogban maradt az utolsó állomás! Nem baj; a nagyerdemű közönség kegyeskedjék a szemeit behunyini és lelki szemei elé egy sürü erdőt képzelni! (elfújja a gyertyát) Ismét rémes éj! Első jelenet: A gróf és a boszorkány! (mindkét szerepet ő maga játsza; a grófot az emelvény jobboldalán erőteljes hangon, — a boszorkányt a baloldalon sító hangon markirozza)

Gróf (a jobboldalon) Itt jársz hát ismét gonosz boszorkány, itt az én tilosomban?

Boszorkány (átugrik a baloldalra, sító hangon) Irgalom, kegyelem, méltóságos uram, — nem megrontani, de segíteni akarok a bajodon.

Gróf (jobbra ugrik) Hahaha! te akarsz rajtam segíteni, te, ki magad is már féllábaddal a sirba lépsz!

Boszorkány (átugrik balra) Hihhihi! és mégis én leszek az, ki gyermeked bölcsőjétől a gonoszt elűzi, mert van ám nekem mindenre gyógyító orvosságom, hi-hi-hi!

Gróf (jobbra ugrik) Oh add, oh add és cserébe gazdag jutalmat kapsz érte.

Boszorkány (balra ugrik) Im, vedd e gyógyfüvet (zsebéből egy csomó szénát vesz elő) és ha megjelenik a kísértet, kiáltás rá: Távozz innen sáttán, sötétség démona — vedd e füvet és tűnj vissza rémes alvilágodba!

Gróf (jobbra ugrik) Köszönet, ezer köszönet! Hálám gyanánt vedd forró ölelésemet (megöleli a levegőt, szünet után csenget) Változás! Lovagterem mint az első felvonásban, csak egy kicsit más berendezéssel! A gróf ismét gondokba merülve ül. (leül, felveszi az üvegharangot) A közeli toronyóra ismét 12-öt üt! (az üvegharagon tizenhármát üt, mire a közönség közül egy hang megszólal: »hiszen tizenhármát ütött!«) Az nem baj, egyet vissza ütök! (az üvegharagon egyet üt) Így, most épen tizenkettőt! Hah — mit látok? A szellem közeledik! (állásba vágja magát, mintha a kísértettel beszélne) Távozz innen sáttán, sötétség démona, vedd e füvet (a szénát kínálja) és tűnj el! (szünet) Mi az? nem akarsz eltűnni? akkor-akkor én elájulok! (mereven a karszékbe roskad, szünet után feláll) Most hirtelen a szellemet is nekem kell játszani! (fejére kapja a köpenyegét és kitárt karokkal közeledik a karosszékhez) Jaj-jaj, ezerszer is jaj neked, te vén bünnös! (ledobja a köpenyegét) Most ismét el kell ájulnom! Ah-ah! (a karos székbe roskad, szünet után felugrik) Álmodtam, vagy ébren vagyok? Gyermekeim, én édes magzatom! (felkapja a babát, magához szorongatja, csókolgatja, majd hirtelen vissza ejti a kosárba) Talpra legények! Zsoldosok és lándzsások! A ki azt az átkozott boszorkányt élve vagy halva, de inkább élve, mint halva, színem elé hozza, azt gazdagon megjutalmazom! Előre!

fel-fel — a boszorkány vadászatra! Istenért! hazáért és a szabadságért! (szünet) Óriási taps! Tizenötszöri kihívás! Vasfüggöny! (szünet után csenget) Változás! Erdő! Nagy menet! Elöl a lovasok! (botjára ül, mintha loval volna és körüllovagolja a szinpadot) utána a lándzsások, lándzsákkal! (felkap egy seprűt és azt használja lándzsának) Vadászkarra megkerülik a szinpadot. (énekel) A vadonba szétszágulda.

Fennem érez a kebel (mialatt ezt ketszer megismétli, körülmasirozza a szinpadot) majd gróf és a boszorkány!

Gróf (a jobboldalon) Itt vagy tehát átkozott boszorkány! Végőrád ütött, imádkozzál büneidért! Nem akarsz? vedd hát tőlem érdemlett jutalmadat! (mindkét kezével megfogja a saját nyakát, mintha a boszorkányt fojtogatná és rövid tusakodás után, maga magát a földhöz vágja. Szünet után feláll): Így ni! meghalt enkezem által! A gonosz lakolt — az erény győzött! (a székre áll, meggyújt egyszerre három szál gyufát) Görög tűz! Tabló! A függöny legördül! (mikor már a gyufa végig égett, leszáll a székről) Így játszottam én végig egy személyben, az egész borzalmas tragédiát! A Szróle regalebérlő becses neje síró göröcsöket kapott, — a jegyző kisasszonyok elájultak és az örsvezetőné pipipirosra sirta a szemeit. A közönség örvengött, tombolt, tapsolt — és ha Önöknek is tetszett kérem, szívesen veszem, ha Önök is tapsolnak.

(Vége.)

— **Karácsonyi és újévi ajándéknul legalkalmasabb** diszleveledobozok papírral és borítékkal, képes és mesékönyvek, levelezőlapok, albumok, fényképalbumok, emlékkönyvek, valamint számtalan közhasznú dolgok kaphatók Betegh Pál és Társa kereskedésében Székelyudvarhelyt.

— **Tanulmány olaj- és vízfestékek tubusokban**, valamint csinos szekrényekben, ugyisintén festő és rajzecsetek — legnagyobb választékban Betegh Pál és Társa könyv-, papír-, író- és rajzszerszűzletében kaphatók Székelyudvarhelyt, Kossuth utca 31. sz. alatt.

— **Cimeres névjegyek** rendes és dombornyomással, igen csinos kiállításban készülnek Betegh Pál és Társa könyvnyomtató-intézetében Székelyudvarhelyt. Nagy választék előnyös árak, pontos kiszolgálás.

— **A külföldi lapokat** teljesen pótolja a Radnai Erna szerkesztésében megjelenő Budapesti Bazar, ez az elsőrangú magyar modern divatlap, melynek művészi ízléssel készült modell képei és kiváló szabásmintái a legkényesebb igényeket is teljesen kielégítik. Előfizetési ára negyedévre 2 korona. A rendkívüli kedvezmények a lap borítékán olvashatók. Mutatványszámokkal készséggel szolgál a kiadóhivatal: Budapesti Bazar kiadóhivatala, Budapest, VIII. Baross-utca 22. szám (Budapesti Bazar-ház) A »Székely-Udvarhely« előfizetői, nagy kedvezményben részesülnek.

— **A jóból nem árt meg a sok**, példa rá az Első Alföldi Cognacgyár r. t. kecskeméti kitűnő barack krémje

— **Mindnyájunknak kell** néha egy erősítő-ser, mert a folytonos munka fárasztó. Kitűnő erősítő szernek bizonyult a »Scott-féle Emulsió« mely főleg csukamáj-olajból áll, esakhogy igen jó ízű és a leggyengébb gyomor is könnyen emésztheti. A »Scott-féle Emulsió« minden gyógyszerárban kapható.

dec. 20-án tartott ülésén tárgyalta Szeredai és társainak azt az indítványát, hogy a közgyűlés írjon fel a képviselőházhoz az iránt, hogy a megyei székházak immunissá tétessenek, azaz, hogy oda se városi rendőrségnek, se állami csendőrségnek behatolni nem szabad. Az indítványt egyhangulag elfogadták és ez ügyben köriratot intéznek a törvényhatóságokhoz, hogy hasonló szellemű átirattal támogassák.

— **Lópatkolási tanfolyam.** Értésitem az Udvarhelyvármegyében lévő kovácsmester- és segédek, hogy a tervezett lópatkolási tanfolyamra való beiratkozások idejét f. évi december hó 31-éig meghosszabbítottam. A kik e tanfolyamon részt venni óhajtanak, azok ezen idő alatt alólirotnál jelentkezzenek. Székelyudvarhely, 1906. dec. 22. Zonda József, törvh. m. kir. állatorvos.

— **Vasárnapi munkaszünet** felfüggesztése. A kereskedelemügyi miniszter, a december 23-ikára és 30-ikára eső vasárnapokra a munkaszünetet az összes posta és táviróhivataloknál felfüggesztette.

— **Gyarmathy Dezső**, a székelykeresztúri kerület képviselője, a székeség érdekében tartott remek beszédét egész terjedelmében beküldte szerkesztőségünkbe; midőn e nagy tudással és szakértelemmel előadott beszédéhez őszintén gratulálunk, egyben sajnálatunkat fejezzük ki, hogy azt terjedelménél fogva lapunk szűk keretébe nem illeszthetjük be.

— **A néprajzi Társaság** e hó 20-án Munkácsy Bernát elnökletével tartott ülést, a melyen Vikár Béla tett jelentést újabb népköltési gyűjteményéről. A mult nyáron Vikár Apponyi Albert gróf kultuszminiszter megbízásából a Dunántul és Székelyföldön gyűjtött. Irodalomtörténeti szempontból a legérdekesebb az a néhány dal, a melyet a Székelyföldön talált. Egyik ezek közül hazafias ének Szűz Mariához, mint Magyarország patronájához, hogy ne engedje idegeneknek zsákmányul többé Magyarországot. Az ének vége ez: „Ujtsd meg országod: mutasd anyaságod védelmezted árva magyarságod!“. Egy vitézi énekben egy székely katona, a ki Deesen szolgál, bucsuzik Erdélytől, a midőn háboruba indulnak nagy Magyarországra. A tizenegy strófás versben sok a megkapó rész. Egy ilyen bujdosó ének szintén a Székelyföldről került elő. Sok régi dalt kapott részint régi kéziratokban, részint a nép ajakán.

— **Halálozás.** Maksay János, az erdélyi ev. ref. egyházkerület számvevője, e hó 19-én, alig egy félórát haláltusa után, szívszélhűdésben elhunyt. A megboldogult 23 éve áll az egyházkerület szolgálatában, melynek egyik legrégebb és oszlopos munkása volt; a háromszéki Maksán született és tanulmányait a sepsiszentgyörgyi és székelyudvarhelyi kollégiumokban végezte. Legyen csendes és békés örök nyugovása!

— **A „Magyar párt“** hangzatos címe alatt egy új párt van alakulóban, mely azonban nem egyéb: mint a régi bor új cégér mellett; a holtak hitt szabadelpárta ebben akarja ünnepelni feltámadását. Mint „A Nap“ írja, már néhány székely me-

gyéből is kaptak híreket, hogy ott már agítálnak Tisza ügynökei. Prospektust osztogatnak, épen úgy, mintha a ruhakereskedő árulgatná a portékáját: Végeladás — felére lezállított árákkal! Csalogatják az embereket a boltjukba; az egész programjuk csupa szédeltetés. Óva intjük székely véreinket e politikai vígcekek csábító szavától és ha betolakodnak valamelyikük házába, hát ajtókat kell nekik mutatni.

— **Behavazott vonatok.** Segesvárt és a környékén a több nap óta tartó havazás következtében már majd egy méter magas hó esett. Az erős havazás közetkeztében a közlekedés több helyen fennakadt. A segesvár-szentágotai helyi érdekű vonat a nagy hó miatt már két nap óta nem közlekedhetik s a Szentágota vidékéről tegnapelőtt Segesvárra utazók a közlekedés hiánya miatt ottrekedtek.

— **A Kisfaludy-társaság** legközelebbi havi rendes ülésén, a program utolsó pontját, Csiky Jánosnak „Székely dalok és táncnóták“ című tanulmánya képezte, a melyet Pekár Gyula olvasott fel. A dalokat Gábor József énekelte meleg hangjával és eredeti magyaros lélekkel. A táncnótákat Drumár László hegedűn, Haják Ferenc klarinéton és Eöry Szabó Imre cimbalmon mutatta be, sok tüzzel. A közönség úgy a szerzőnek, mint az összes közreműködőknek lelkesen tapsolt.

— **A helybeli jótékony nőegyesület** f. évi dec. 8-ára rendezett teaestélye alkalmából adakoztak: c) Borosnyai Pálné, Demény Mariska és Szöllősi Irén ivén: Lányi Imréné, Soó Gáspárné, Konez Árminné, Felszegi István, Kovács Gergelyné, Florián Kristófné, özv. Szarka Árpádné, Orbán Nagy és Tamás, Dr. Pál Ernőné, Dr. Lengyel Józsefné, Dr. Görgényi Károlyné, Heitz Vilmosné, Demeter Dénesné, Györffi Titusz, özv. Pálffy Ferencné, Solymossy Endréné, Balazsi Ignác, Schiller Irma, Ferenczi Ferencné, Voit Gerőné, Betegh Pálné, Sterba Ödönne, Baros Béláné, Bodolla Gáborné, Ilyés Vilma, Gáspár Balóné, Gottárd Jánosné, Székely Dezsőné, Bocz Endréné, özv. Bartha Károlyné, Dénes Samuné, Szakács Károlyné, Farkas Samuné, Ferenczi Margit, Pálffy né, Deák Lajosné 2—2 K. Gönczi Lajosné, Meizner, Hlatkyné, Tibor Páncsi, Szabó Árpádné, Mezei Annuska 3—3 K, Bodolla és Freyberger 4—4 K, Dr. Válcitsikné, Dr. Urbányné, Schmidt, özv. Gál Jánosné, özv. Szabadi Ferencné 4—4 K. Freiburger, Dobó Zoltánné, Strattinger Emilné, Dr. Daróczi Ignác, Dr. Nagy Samuné, Dr. Ráczkóvi Samu, Dr. Horváth Károlyné, Olvashatlan név (Tas Gif) 5—5 K. Szabó Antal, Sebessi Jankó, Maroshabek Ferenc, Papp Zakorné, Duka Andrásné, Ernst Györgyné, Gaskó György, Nuszbaum, Pálffy N. 1—1 K, összesen 163 K.

d) Barabás Andrásné, Szabadi Tivadarné és ifj. Török Pálné ivén: Ugron János 6 K, Szöllősi Samuné 5 K, Bedő András, Máthé Pálné, Gálffy Endre, Fülöp Istvánné, Orbán Dénes, Siegmund, Gabrovitzné, Zárug Antalné, Hein Pálné, id. Solymossy Lajosné, Demeter Lőrincné, Szarka Tivadarné, Pék Józsefné, Farczadi Erzsébet, Szabó Gáborné, Harmath József, özv. Becsekné 2—2 K, Bakcsi Jánosné, Keith Ferencné, Gründorf, Törökne, Szekeresné, Séráné, Ferenczi Gyula, Solymossy Istvánné, Bodrogi Sándorné 1—1 K, Kovácsné 60 fillér, összesen 54 K 60 fillér. Az összes gyűjtés eredménye 560 K 20 fillér.

e) Elszámlolás. Bevételek: I. gyűjtésből bejött, a Schuller Jánosné

által utólag adott 4 koronával együtt, 564 K 20 fillér. II. Belépő díjakból a 101. K felülfizetéssel együtt, 284. K 60 fillér. III. Ételek, italok és különböző tárgyak árusításából; 874 K 80 fillér. Az adakozók fogadják az egyesület hálás köszönetét.

— **Ingyen könyv.** Aki életterjedelmének felvirágzásában örömet leli, olvassa el a most megjelent „Modern villamos gyógymodor“ szövegezte. Ebben el van mondva, hogy mi okozza az erők gyöngülését és egyéb bajokat, de az is, hogy miképp lehet a teljes erőt visszaszerezni villamosság útján. Ezen érdekes könyvet lapunkra hivatkozás mellett ingyen és bérmentve küldi zárt borítékokban az „Elektro-Vitalizer“ orvosi rendelő intézete Budapest, Károly-körút 2, felemelet 50 szám. — A villamos gyógyítás, mint ismeretes, a legtekélyesebben az „Elektro-Vitalizer“ készülékkel eszközölhető. Ezen készülék egyenletes villamosságot ad, mely új életet nyújt a szervezetnek és megszünteti a fájdalmakat.

— **Nyilvános nyugtázás.** Az oly fiatalon elhalt nagy tehetségsű pap-tanárnak, Ráduly Simonnak, síremlékére barátai és tisztelői gyűjtést indítottak volt. A gyűjtés eredményeképpen az emléke — a helybeli iskola művészi alkotása — már ott áll a temetőben mint ékesen szóló tanúja a megnyilatkozott kegyeletnek. E célra adakoztak: A. r. k. főgimn. tanári testülete 60 K, Szabó István 5 K, Kiss András, Bajna Ferenc, Németh Gy. 4—4 K, György László 10 K, Tamás István 4 K, Fekete Imre, Wirker Ernő 5—5 K, Kassay Ákos 10 K, Csillag József 5 K, Szabó János, Bálint György, Kovács Dénes 4—4 K, Pap L. József 2 K, Szeles Dénes 4 K, Dr. Macskásy Ignác 5 K, Dr. Viola Sándor 10 K, Orbán János, Szentpétery Ferenc, Lányi Imre 2—2 K, Szabai Antal 20 K, Dr. Vass Lajos 10 K, Daróczi Miklós, Gottárd János 5—5 K, Bartók István 1 K, Szombatlai Lajos 10 K, Ádám Albert 4 K, Konez Ármín 2 K, Freyberger örnagy 4 K, Riemer Gusztáv 2 K, Amberboy József 5 K, Dr. Nagy Samu, Dr. Kassay Albert, Petrányi Miklós 2—2 K, Sterba Ödön, Csillag István 1—1 K, Benedek B. 50 fillér, Orbán József 1 K, Orbán Dénes 2 K, Tamás Balázs 1 K, Kapitza Károly 4 K, Kassay Dénes 50 fillér, Kálnoky István 1 K, Tassaly Lajos 2 K, Tassaly József 1 K, Papp Lajos 2 K, Simó János 1 K, Ackesmann Albert ivén (Kolozsvar) Ackesmann Albert 10 K, Gerstenbrein T. 3 K, Dr. Gergely Albert 10 K, B. Bak Lajos 3 K, Irsay 2 K, Hevesi József 10 K, Pál István, Dr. Szekeres József, Farkas Samu, Matutsek J. Petrány J. 2—2 K, Ferenczy Ignác, Harasztai Jenő 1—1 K, Kolbenkayer Bertalan ivén (Kolozsvar) több adakozó 12 K 50 fillér, Gál Sándor ivén (Gyergyószárhegy) Beszterczey István 10 K, Gál Sándor 5 K, P. Hartmann T. 2 K, Erőss József 1 K, Both Ferenc, Angi István 2—2 K, Oláh Alajos, Ferencz Sándor, Zöld Lajos, Oláh Károly 1—1 K. Ezen kívül Paschek Viktor, Szabó Antal 5—5 K. Gyertyánffy Gábor a felállításához szükséges cementet. Ebből kiadtunk a szakiskolának a síremlékért 300 koronát, az alapozásra 11 koronát, a fennmaradt összeg az Udvarhelymegyei takarékpénztárban van elhelyezve, hogy majd tavasszal a sirt is felhantolhassuk belőle. Isten fizesse meg!

Kovács János.

— **A róm. kath. plebánia templom** belső javítása és díszítésére adakoztak (XIV közlemény) Orbán Antalné 25 sz. gyűjtőívén: özv. Szalasy Ferencné 5 korona, Haab Márton 2 korona, Gáspár Ferencné, Schuller Jánosné, Nagy Zsigmondné, Ritter Lipót, Tállyán Gyuláné, Rösler Károly, Kovács Gergely, Tamás Lajos, Szeles Pálné, özv. Papp Istvánné, Benedek Géza, Orbán Antal 1—1 korona, N. N. 80 fill. Bauer Józsefné, Tamás Dénes, Lőrincz István 50—50 fill. Koronay Kata, Boncz Ignác, Ungar Józsefné 40—40 fill. N. N. Szalay Mihályné 30—30 fill. összesen 23 korona 10 fill. — Szörger Ferencné 71 sz. gyűjtőívén: Szörger Ferenc és neje 10 korona. — Dr. Soó Rezsóné 87 sz. gyűjtőívén: Dr. Soó Rezsóné 10 korona. — Madarász Bertalán 90 sz. gyűjtőívén: Madarász Bertalán 4 korona. — Haberstumpf Károlyné 42 sz. gyűjtőívén: Haberstumpf Károlyné 10 korona. — Lukácsffy Teréz 49 sz. gyűjtőívén: özv. Mailáth Györgyné Bakocza 20 korona, Puskás Gergely plebános Dicsőszentmárton 5 korona, Lukácsffy Teréz 2 korona, Virág József Budapest, Szabó Mária 1—1 korona, Nagyszebenben 37 adakozótól 38 korona 10 fill. összesen 67 korona 10 fill. 5 gyűjtőívén: összesen 124 korona 20 fill. Dr. Daróczy Ignác befizetett ígért 10 korona. I—XIII. közlemény összesen 10729 korona 24 fill. összesen 10863 korona 44 fill. Fogadják a nemesszivű adakozók ez uton is hálás köszönetünket.

Székelyudvarhely, 1906. dec. 23.

Gróf Mikes János, Paschek Viktor, fősperes-plebános, bizottsági pénztárnok, bizottsági elnök.

— **Bírói függetlenség** az is, hogy a nagy közönség elismeri az Első Alföldi Cognacgyár főlényét a többi külföldi gyárral szemben. A kecskeméti szeszfőzőben gyártott „barack“ különféle fajtái már világ hírvé válik.

BAROMFITENYÉSZTÉS.

Az „Első Székely Baromfitenyésztő Egyesület“ folyó hó 18-án, kedden délután a vármegyeház kistermében tartotta meg december havi közgyűlését. A gyűlés tárgya a titkár és pénztárnok jelentése volt. Titkár beszámolt a választmányának a Vármegyei Gazdasági Egyesülettel kapcsolatosan rendezett baromfi kiállításról. Bejelentette, hogy a segesvári állattenyésztési felügyelőség 800 koronára vásárolt fajbaromfit az egyesülettől. Pénztárnok jelentést tesz az egyesület vagyonáról; e szerint 903 korona van a tagok közt fajbaromfiban kiosztva és 400 korona készpénzzel rendelkezik az egyesület. Titkár indítványozza, hogy a választmány irányozzon elő bizonyos összeget fajbaromfitojás beszerzésére. Vásároljon az egyesület főleg olyan tagoktól, kiknek kifogástalan szép állománya van s a tagok és új tagok közt ingyen ossza ki. Választmány e kérdés tárgyalását a február hóban összeülő közgyűlés elé utalja; felkeri az elnökséget, hogy a februári közgyűlés programját állítsa össze s terjessze a jövő hóban tartandó választmányi ülés elé. Végül Pap András és Bíró István tagokat kiküldi az évi zárszámadások átvizsgálására.

KÖZGAZDASÁG.

— **Az első alföldi cognacgyár részvénytársaság és szeszfinomítógyár Kecskeméten** budapesti központi irodájának (V. Mérleg-utca 11) heti üzleti jelentése:

Mai zárlatárak Budapesten

	Nagyban	Kicsinyben
Finomított szesz adózva	150—	154—
Finom szesz adózatlanul	50-50	54-50
Nyers szesz adózva	147—	149—
Denaturált szesz	40—	42—

A finomított szesz árak igen szilárdak, mert a készletek egyelőre csekélyek.

Kiadja: Betegh Pál és Társa újságkiadó intézete.

Nem kidobott pénz,

hanem határozottan gyümölcsözőtőke az, amit a Scott-féle Emulsió-ért kiadunk mert a jó erőteljes egészség mindig többet ér a vagyonnál. A Scott-féle Emulsió a legjobb norvégiai gyógycsukamájolajat tartalmazza és kizárólag csakis ezt a minőséget használják a Scott-féle Emulsió készítésére. A magában sajátos Scott-féle készítési eljárás 30 éven át gyűjtött tapasztalatoknak és tanulmányoknak az eredménye. Ezen szerrendkívüli hatáserővel bír és ott, ahol betegséget gyógyítani, vagy a betegség pusztító következményeit kell leküzdeni, gyors és biztos sikert ér el. A közönséges csukamájolajjal megközelíthetőleg sem lehet oly kedvező biztos eredményeket elérni, mint a Scott-féle Emulsió-val.

A SCOTT-féle EMULSIÓ valódiságának jele a „hátán nagy csukahalat vivó halász“ védjegy.

Ezen lapra való hivatkozással és 75 fillér levélbélyeg beküldése ellenében mintával bérmentve szolgál:

Dr. BUDAI EMIL

„Városi gyógyszerháza“ BUDAPEST, IV., Váci-utca 34/50.

Egy eredeti üveg ára: 2 K 50 f.

Kapható minden gyógyszerárban.

Gróf Roon-féle lábatlani Cementgyár állandó nagy raktára páratlan jó minőségű román és portland cementből zsákok és hordókban legolcsóbb árakban

Gyertyánffy J. fiai vasnagyszerkedésében Székelyudvarhelyen.

Udvarhelyvármegye alispánjától.
8930—906. alisp. sz.

Pályázati hirdetmény.

Székelyudvarhely rendezett tanácsu város által szervezett s évi 2600 korona törzsfizetéssel és 480 korona évi lakbérrel, illetményével javadalmazott építésmérnöki állásra a pályázatot ezennel kirom.

Felhívom az ezen állást elnyerni ohajtókat, hogy szakképzettségüket s előbbi szolgálati idejüket igazoló pályázati kérésüket hozzám *előző évi december hó 27-ig* bezárólag annyi-
val is inkább nyújtásuk be, mivel az ez időn túl beadott pályázatok figyelembe vételét nem fognak.

Székelyudvarhelyen, 1906. dec. 16

Damokos, alispán.

— Eladó sertések. Kukoricával hizott két darab sertés eladó Haurik sörgyárosnál. 1—2

Főzöttcetgyári raktár! Legkiválóbb minőségű főzöttcet nagyban és kicsinyben Kossuth-utca 1. szám alatt (Dragomán üzlete mellett) kapható.

Tölgy és bükkfaeladási hirdetmény.

A felsőrákosi volt urbéres közbirtokosság erdeje A. u. o. 1—4 osztágában „Harmathérec” I. félfordaszak alatt visszahagyott 30 m felüli tölgy és bükkfát, a mely előzetes becslés szerint, mintegy 500 köbm. tölgyrönk, 500 köbm. tölgy épületfát, 1544 köbm. bükk mü, 3825

köbm. bükk tüzi és 1274 köbm. tölgy tűzfát teszen ki, Felsőrákos községi házánál 1907. évi január 7-én d. e. 10 órakor tartandó zárt ajánlatokkal egybekötött nyilvános szóbeli árverésen a legtöbbet ígérőnek becsáron felül, tövön az erdőben eladják.

Kikiáltási ár 24540 korona.

Bánatpénz a kikiáltási ár 10 százaléka.

Utóajánlat nem fogadtatik el.

Részletes becslés, árverési feltételek, szerződési feltételek a vargyasi m. kir. jarási erdőgondnokságnál és az alólírotnál megtekinthetők.

Kelt Felsőrákos, 1906. dec. 17.

Székely Mózes,
közbirt. elnök.

STOCK-COGNAC MEDICINAL

Kezesség mellett, tiszta borból párolt. Állandó vegyi ellenőrzés alatt.

GAMIS ÉS STOCK

pároló-telepe
FIUME - BARCOLA.

Kapható minden jobb üzletben.

BOR!

Fernengel Gyula székelyudvarhelyi bornagyszerkedőnél

a legjobb minőségben, nagy választékban és legelőnyösebb árak mellett nagyban és kicsinyben hapható.

Többszörösen vizsgázott gépész, ki vizvezeték szerelésben, gőzfűrés és gőzmalomhoz jártas azonnali állást keres, cím a kiadóhivatalban.

„Eredeti Singer” varrógépek a legkisebbtől a legnagyobbig, szabott ár mellett, készpénz vagy részletfizetésre, e megyében *kizárólag csak Székelyudvarhelyt Kossuth-utca 16. sz. alatt levő „Eredeti Singer” cég képviselőjénél* rendelhetők meg, hol a részletfizetések is teljesítendők. Tehát sem kereskedők, sem más ügynökök valódi Singer-féle varrógépeket nem árusíthatnak.

Kiváló tisztelettel

Bokor András.

az „Eredeti Singer” cég megbízottja.

Baross, Borszéki és Kászoni vizek!

Üzletáthelyezés!

Petrozsényi köszén-raktár!

Legolcsóbb árak!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására adni, hogy üzletemet áthelyeztem az alsó piacra, az ujonnan épült

Frölichné-féle üzlethelyiségbe

hol egyszersmind nagyon szép raktárt rendeztem be mindennemű fűszerárakban, porcellán, üveg, gyermekjáték, disznóárak, függő, fali és asztali lámpákban.

Amidőn kérem a nagyérdemű közönség szives pártfogását, ígérem, hogy igyekezni fogok minden esetben igen tisztelt vevőimet a legjobban és legolcsóbban kiszolgálni.

Teljes tisztelettel

SZENTPÉTERY GERGELY.

Legkiválóbb valódi angol és magyar rumok különlegeségei, batéliákban és kimérve, ugyisint minden fajta likörök, a legjobb és leghíresebb tea-kanna jegyű teák, tea-sütemények és szalon cukorkák nagyraktára.

Mindig friss fűszerárak!

Képréma készítés!

Ablaküvegezés

SZÉKELY-UDVARHELY

tiszta 48-as függetlenségi lap, Udvarhelymegye legerjedtebb közlönye. Megjelenik hetenkint 2-szer. Előfizetési ára félévre 5 K. Elterjedtségénél fogva hirdetésekre a legalkalmasabb.

Emke Adria Rákóczy Szt-István Szepesi len

legjobb magyar gyártmányú diszlevélpapírok. Ezekon kívül közönséges és finom, színes és virágos levélpapírok és borítékok, levél-kártyák, gyász- 20-féle helybeli felvétel. **Képes levelezőlapok** Nagy választék tájképes, virágos, genre, művész- és alkalmi kártyákból és üdvözlő jegyekből

NYOMTATVÁNYRAKTÁR

KÖNYVNYOMTATÓ- ÉS KÖNYVKÖTŐ-INTÉZET

BETEGH PÁL ÉS TÁRSA

KÖNYV-, ZENEMŰ- ÉS PAPIRKERESKEDÉS

Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca 31 (saját ház).

Ajánlják modern gépekkel szakszerűen berendezett

KÖNYVNYOMDÁJUKAT

mindenféle könyvnyomdai munkák, u. m.: művek, füzetek, táblázatok, hatósági és üzleti nyomtatványok, meghívók, eljegyzési és esküvői kártyák, névjegyek, falragaszok, körlevelek, gyászjelentések stb. pontos és juttatásos áron való elkészítésére. Ajánlják továbbá

KÖNYVKÖTÉSZETÜKET

honnan izléses munkák a legrövidebb idő alatt olcsó áron kerülnek ki.

Acélírótollak, rondtollak, üveg-tollak, tollszárazak, disztollszárazak. **Írók**, fekete, színes és másoló-írók, notes-írók, csavarírók (crayonok), zsebírók, csavaríronbetétek, íróvédők, író-hegyszek. **Kréták**, iskolai, kávéházi és fajelző kréták, színes kréták. **Tinták**, legjobb irodai és másoló tinták, színes, vegy- és ruhajelző-tinták, bélyegzőfesték, tus, mézga, folttisztító, bronz.

HEGEDŰ, hegedűvonó, hurok, hegedű-iskola, hegedű-alkatrészek. Gramophon és fonográfok, lemezek és hengerek, tük. Hangoló-sipok és okarinák. Monogramok fehérnemű és levélpapírrajzolásra. Kézi nyomda. Különböző bélyegzők, pecsétnyomók, pecsétjegyek, pecsétviasz, festékpárnák, ostyák. Ajtótáblák és névfeliratok öntött fém-ből, erdészkalapácsok gyári áron.

A hazai és külföldi jeles írók művei, ifjúsági iratok és képeskönyvek folyton vannak készletben. Teljes „Magyar Könyvtár”. A székelyudvarhelyi **középiskolákban** és a városi és megyei **elemi népiskolákban** használatban levő **összes tankönyvek** raktára. Szótárak, térképek, naptárak, imakönyvek, albumok, emlékkönyvek, üzleti beíró könyvek, főkönyvek, pénztárkönyvek, naplók, jegyzőkönyvek, másolókönyvek, bevásárló könyvek, zsebkönyvek (notesek), pénztártömbök (Block), hárcsa és szelvénykönyvek.

Körzők,

vonalzók, háromszögek, szög-mérő, rajzdeszkák, tolltokok, itatódeszkák, vízfesték minden színben. Ecsetek. Irodai és zsebtintatartók, disztintatartók, tollállványok, szivacs-csésze, író-mappák. Legjobb dörzsmézőgák, gummiszalagok. — Rajzszögek, szőnyegszögek, kapesok stb.

A Székelyföld legnagyobb kész nyomtatványraktára

Nyomatott Betegh Pál és Társa könyvnyomtató-intézetében Székelyudvarhelyt 1906.